

Interview

Paul en Claar de Roy:

Leven als **Sint-Franciscus**
en de **barmhartige Samaritaan**

Het begon met het gevoel van verliefd zijn. Nu wonen Paul de Roy (64) en zijn vrouw Claar (61) alweer 37 jaar in de religieuze Nikola-kommuniteit aan de Utrechtse Maliesingel. Ze leven daar zo sober mogelijk, in gemeenschap van inkomsten en goederen. Paul: "Het is een klassiek roepingsverhaal."

Tekst: Hilde Postma Foto's: Peter van Mulken

Het was een huisgenoot die Paul de Roy - toen 24 jaar, tweedejaars sociologie en lid van het Utrechtse studentencorps - attent maakte op de voordelen van het kloosterleven. Gratis eten en drinken. Rust en stilte. Geen afleiding - "dus studeren ga je vanzelf". En zo reisden ze samen voor een weekje naar de Sint-Paulusabdij in Oosterhout. Om in de boeken te duiken. Maar eenmaal in het klooster werd Paul totaal overvallen door zijn eigen gevoel. Paul: "Ik werd zo geraakt door wat ik daar zag. De liturgie, het evangelie. Het contemplatieve. Maar vooral ook: de blijheid en de opgeruimdheid die er heersten. Het sprak me geweldig aan. Er werd een grammofoonplaat opgezet van *Ja Zuster, Nee Zuster*. De intense vreugde die de monniken daaraan beleefden, vond ik zoveel authentiekter dan het vluchtige plezier dat ik had als ik de serie op tv zag. Ik dacht: deze mensen krijgen veel minder - daarom is hun vreugde zoveel dieper. Ik had het gevoel verliefd te zijn - was in de zevende hemel." Hij maakte aantekeningen in een dagboek en gaf die aan één van de monniken in de abdij. "Ik zei tegen hem: 'U heeft hier meer ervaring mee. Als u denkt: ik heb hier te doen met een halve gare - dan hoor ik het ook graag.' Maar zij begrepen ook wel dat het om iets diepers ging."

Geen valse verwachtingen

Het was toevallig net in die tijd dat Claar hem belde of hij mee wilde naar een feest. Ze kenden elkaar nog niet zo goed. Paul wilde wel mee, maar hij wilde 'geen valse verwachtingen' wekken. "Mijn leven stond op zijn kop. Ik was alleen maar bezig met dat roepingsgevoel." Okay, dacht Claar - als dat zo belangrijk is voor Paul, wil ik daar meer over weten. Ze ging een tijd naar een vrouwenklooster, kwam terug en zei tegen Paul: ik snap waar je het over hebt. Claar: "Paul wilde religieus leven. Als Sint-Franciscus: zo sober mogelijk - en alles wat je

hebt, afstaan aan de armen. Zelf heb ik ook altijd een neiging tot samen delen gehad. In mijn klas zaten woonwagenkampkinderen. Die hadden helemaal niets. Als ik thuis kwam, moest ik daar om huilen en vroeg mijn moeder om geld. Ik heb het verhaal van de barmhartige Samaritaan altijd als ideaal gezien."

Oecumenische beweging

Vanaf die tijd waren ze samen - verbonden door een verlangen naar een leven waarin gebed, bezinning en samen delen centraal zouden staan. Pauls begeleider van de Sint-Paulusabdij adviseerde eens te gaan kijken bij de Nikola-kommuniteit, een oecumenische beweging in Utrecht. Claar: "Daar woonden op dat moment voornamelijk orthodoxe protestanten, terwijl ik vrijzinnig hervormd ben en Paul katholiek. Wij vonden het wel een beetje geitenwollensokkentypes." Paul: "Maar hun idealen waren hetzelfde. Zij wilden een religieuze leefgemeenschap beginnen, waar juist die verscheidenheid als groot goed wordt gezien. Dat is zo'n groot bindmiddel. De onderlinge verschillen tellen dan eigenlijk niet meer."

Paul werkte inmiddels in de verpleging, Claar was na haar studie logopedie als stottertherapeute aan de slag gegaan. Samen namen ze hun intrek in één van de nieuwe panden van de Nikola-kommuniteit aan de Maliesingel. En er werd getrouwd, "want dat deed je nu eenmaal in die tijd". Het werd een beetje een merkwaardig feestje, weet Claar nog. "De orthodoxe protestanten van de communiteit - en daar liepen dan Pauls vrienden van het Utrechtse Studenten Corps en mijn vriendinnen van de studentenvereniging tussendoor. Nee, dat mengde niet echt."

Stilte, bezieling en verbondenheid. Daar waren Claar en Paul naar op zoek. Maar dat was zo snel nog niet gerealiseerd. Paul:

'Je tijd inleveren is veel moeilijker'

"We woonden in het begin met vier paren, twee kinderen en een paar alleenstaanden. De eerste jaren waren we voornamelijk bezig met opbouwen, met samen settelen. Het was een tijd van de handen-uit-de-mouwen, van samen uitvinden hoe je je leven vorm wilt geven. We waren een behoorlijk gedisciplineerd gezelschap. Of het leuk was? Nou, dat was eigenlijk niet de vraag. In de bijbel staat: We beloven u een behouden aankomst. Maar dat betekent niet dat de reis ook prettig zal zijn. Pas na een jaar of tien kwam eigenlijk de vraag: met wie zit ik hier nu eigenlijk? Toen ontstonden er wel conflicten over interpersoonlijke dingen, over de manier van omgaan met elkaar."

De gemeenschap was het initiatief van drie studenten. Twee van hen droegen het gezag: Edwin en Albert. Edwin was de charismatische leider, Albert de rustige man naast hem. Het ideale span: de priester en de profeet. Maar toen hun termijn van zeven jaar er ruimschoots opzat, besloot de gemeenschap nieuwe gezagsfiguren te kiezen. Paul: "Rondom die verkiezing is strijd ontstaan. Twee krachtige, dominante persoonlijkheden wilden niet voor elkaar wijken. De bom barstte, de groep splitste zich. Een aantal mensen vertrok".

Vanaf 1980 was er weer rust in de groep, de leden groeiden naar elkaar toe. In 1995 werd besloten een kapel te bouwen - in 1997 was die voltooid. Paul: "Nu hebben we een plek voor gebed en meditatie, waar we ons verbonden weten."

Tegenwoordig wonen er naast de christenen twee boeddhisten in de gemeenschap. Ook moslims worden uitgenodigd de leefgemeenschap te bezoeken en deel te nemen aan het gebed. Paul en Claar zijn lid van de kerngroep van de Nikola-kommuniteit die nu uit zes leden bestaat. Daarnaast zijn er nog acht andere huisgenoten, die voor kortere of langere tijd inwonen. Claar: "Momenteel woont hier bijvoorbeeld een Ethiopisch gezin. Zij leven een tijd mee in de gemeenschap omdat de man, theoloog, een promotieonderzoek doet aan de Universiteit van Nijmegen. Als hij klaar is, gaan ze weer terug naar Ethiopië". De kerngroepleden hebben de 'levensgelofte' afgelegd: ze storten hun inkomen in een gezamenlijke kas en stellen hun leven in dienst van de gemeenschap. Per maand krijgt ieder 135 euro zakgeld. Claar: "Dat is bestemd voor kleding, schoenen, uitgaan en genotsmiddelen - en om leuke dingen te kunnen doen. We leven zo sober mogelijk. Als we op vakantie gaan, nemen we de auto van de commune - er is één gezamenlijke auto - we pakken de tent in en rijden naar Normandië of Bretagne. Voor onze vakantie krijgen we vijf- of zeshonderd euro uit de kas. Daar komen we drie weken van rond. Dat is ook een beetje een sport." Als ze iets willen dat boven hun budget gaat, kunnen ze dat kenbaar maken aan de gemeenschap. Zo wilden Paul en Claar een cursus Frans volgen aan de Volksuniversiteit, omdat ze zo graag in Frankrijk komen. Claar: "Nou, dat red je niet met 135 euro per maand. Dan dienen we een aanvraag in." Met de andere leden wordt besproken of het om 'een zinvolle uitgave' gaat. Claar: "Ik vind het prettig dat gezamenlijk te bekijken. Als je alleen leeft, schaf je toch eerder allerlei dingen voor jezelf aan die je niet echt nodig hebt." Paul: "Dat geld inleveren is niet het grootste punt, dat is niet zo'n groot offer. Je tijd inleveren is veel moeilijker. Gisteravond had ik bijvoorbeeld koffiebeurt. Daar ben je de hele avond mee bezig." De deuren van de Nikola-kommuniteit staan bijna dag en nacht open voor mensen van buiten. Die kunnen aanschuiven bij de koffie 's ochtends en 's avonds, ze zijn welkom bij de maaltijden en bij de diensten die iedere avond worden gehouden. Claar: "We vangen ook mensen op die er een tijd tussen uit moeten. Bijvoorbeeld omdat ze thuis problemen hebben of omdat ze even rust nodig hebben. Die kunnen een tijd hier wonen - daar hebben we vijf gastenkamers voor. De meeste gasten vinden het hier een heerlijke, rustgevende plek om bij te komen." Omdat ze hun leven het liefst in dienst stellen van anderen, zijn Paul en Claar bewust kinderloos gebleven. Inmiddels hebben ze wel een beetje de functie van 'jeugdherbergvader en

- moeder'. Ze vormen het enige echtpaar in de gemeenschap - de anderen zijn allemaal alleenstaand. En ze zijn al wat ouder. Claar: "Dat geeft ons een aparte positie, en dat maakt het voor anderen wat makkelijker om op ons te leunen."

Hogedrukpan

Het valt niet altijd mee: dat altijd klaar staan voor een ander. Daarom zijn ze er ook een paar jaar tussenuit geweest. In 1990 kocht de gemeenschap een flatje waar Paul en Claar vier jaar woonden. "In die tijd bleven we even actief in de gemeenschap, hoor." Toen er aan de Maliesingel een benedenverdieping vrijkwam, keerden ze terug op het oude nest. "Ook omdat die ruimte anders aan ons voorbij was gegaan."

De behoefte om af en toe aan de drukte van het communi-

'Als echtpaar in een eigen huis neem je niet zo snel mensen in nood op'

teitleven te ontsnappen, blijft bestaan, vooral bij Claar. Ook al ervaren anderen de gemeenschap als rustpunt, het blijft een feit dat er altijd met een mens of twintig wordt gegeten, en dat er heel vaak gasten over de vloer zijn. Claar gaat er daarom regelmatig even tussenuit. Dan zoekt ze de stilte op. Gaat ze een paar dagen naar een klooster, of in haar eentje naar een huisje van een vriendin. Het paar is nu ook op zoek naar een stilteplekje buiten de stad: een 'kluis' waar de twee zich terug kunnen trekken.

Toch zijn ze nog steeds blij met hun leven in de gemeenschap. Claar: "Onze idealen zijn hier makkelijker te realiseren. Als je gewoon als echtpaar in je eigen huis woont, neem je niet zo makkelijk mensen in nood op. Dan wordt er snel over je grenzen heengegaan. Hier kun je het samendoen, hier steun je elkaar." Paul: "We wonen natuurlijk in een hogedrukpan. Als je daar doorheen kunt gaan, als je het goede kunt blijven zien - je niet door ieder windje opzij laat zetten - dan is dat fantastisch. Dat geeft veel levenswijsheid en mensenkennis. Ik vind het een buitengewoon zinvolle manier van leven. Hiervoor ben ik geroepen, daar wil ik vanuit mijn evangelische bewogenheid invulling aan geven."

Meer info: Nikola-kommuniteit, Maliesingel 63, 3581 BS Utrecht, tel (030) 2314184, www.nikola-kommuniteit.nl

Lezers GENOEG tips

Feestverlichting

Wij hebben overal in huis spaarlampen en spaarspotjes van Ikea. Dat licht is helaas een beetje fel en koud. Ook van de wat duurdere lampen. En dimmen kan niet. Wij hadden een spuitbus goudverf à € 0,99 gekocht, die eigenlijk bedoeld was voor de kerstdagen. Deze verf hebben we op de spotjes gespoten. Ook de lampen die boven de schemerkappen uitstaken, hebben we hiermee ingespoten. Het resultaat is prachtig! Wat te donker? Even een beetje bijschuren. Het zit er bij ons al een jaar op.

Petra Gout-Perlot, Barendrecht

Licht gaat vanzelf uit

In de kelder, waar we meestal maar even hoeven te zijn, hebben we een buitenlamp met sensor geplaatst. Als we het luik opendoen, gaat het licht aan. De lamp blijft kort branden, zo is-ie ingesteld. Als we langer in de kelder moeten zijn en het licht gaat uit, zwaaien we even en floept het licht weer aan. We vergeten nooit meer het licht uit te doen.

Ria Jager, Meeden

Gratis internationaal telefoneren

Via www.Bondd.nl kun je twee keer per week kort gratis bellen naar veel landen in de wereld. Adverteerders maken dat mogelijk: tijdens het telefoneren verschijnen hun reclameboodschappen op je scherm. Maar bellen doe je met je telefoon, je hoeft niet naar je scherm te kijken. Je registreert je bij Bondd en tikt op de website je eigen telefoonnummer in en dat van degene die je wilt bellen. De computer van Bondd brengt de verbinding tot stand. Je zult dus nooit kosten in rekening gebracht krijgen. De beller betaalt.

J. Agricola, Luxwoude

Gratis verse kerstboom

Vijf jaar geleden was ik op een plek in het bos waar wel honderden zaailingen van sparren stonden. Tien ervan groef ik uit en plantte ik bij ons in de tuin. Ze blijken het prima te doen. De komende tien jaar hebben wij gratis een verse kerstboom, tot het plafond! En voor een habbekrats heb ik wat leuke versiering en twee series lichtjes bij de kringloopwinkel gekocht.

Joke van Veen, Zevenhoven